

(К)* – контроль

Фаза плодоношення у рослин мексиканського фізалісу спостерігалась на 117–119 добу за вирощування сорту Ліхтарик із застосуванням пшеничної соломи і агроволокна білого забарвлення та по сорту Ананасовий на 121–122 добу з використанням поліетиленової плівки чорного забарвлення і пшеничної соломи. Пшенична солома сприяла накопиченню вологи у 30 см шарі ґрунту, що позитивно впливало на формування продуктивних органів та їх швидкому дозріванню.

Висновок: Раннім початком росту та розвитку характеризувались рослини сортів Ліхтарик та Ананасовий за використання пшеничної соломи як мульчуючого матеріалу. Використання такого матеріалу забезпечувало проходження основних фаз росту та розвитку рослини на 1–8 діб раніше.

Список літератури:

1. Вдовенко С. А., Полутін О. О. Вивчення впливу елементів технології вирощування фізалісу клейкоплодного в Україні. Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Сер. Сільське господарство та лісівництво. 2016. № 3. С. 171–177.
2. Вдовенко С. А., Полутін О. О. Морфобіометричні особливості, урожайність і товарність плодів фізалісу клейкоплодного в умовах відкритого ґрунту за використання мульчуючих матеріалів. Вісник Уманського національного університету садівництва. Сер. Овочівництво. 2018. № 1. С. 53–57.
3. Лихацький В. І., Тернавський А. Г. Вплив мульчуючих матеріалів на продуктивність та якість плодів огірка за технологією вирощування рослин на шпалері. Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. 2006. Вип. 62. Ч. 1. С. 226–235.
4. Тернавський А. Г., Щетина С. В., Слободянюк Г. Я. Формування врожаю огірка і його якості залежно від мульчуючих матеріалів в умовах Лісостепу України. Уманський національний університет садівництва. 2013. Том 1. № 1. С. 82–89.

Тематика: Економічні науки

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Попова Т.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
к.е.н., доц., e-mail: popovatiana89@gmail.com

Міжнародна торгівля є найбільш розвиненою і поширеною формою міжнародних економічних відносин. Вона займає основне місце серед сучасних зовнішньополітичних інтересів і проблем країн світу. Діагностика основних показників міжнародної торгівлі, аналіз динаміки розвитку і сучасної структури є важливими елементами для визначення зовнішньої політики держави, його програм розвитку, отже, здійснення досліджень у даному напрямку є актуальним. Метою дослідження є аналіз стану міжнародної торгівлі товарами України та надання рекомендацій щодо його стабілізації.

За період 2014 – 2019 рр. Україна переважно має негативний зовнішньоторговельний баланс, який коливається у межах від 527 млн. дол. США до 9852,6 млн. дол. США [1]. Причиною таких змін є відсутність чіткої торговельної політики та неповне використання експортного потенціалу. Зменшення експорту з країнами СНД та іншими країнами світу є негативною тенденцією для України. Причиною цьому є нестабільне політико-економічне становище та неефективне регулювання міжнародної торгівлі. Виявлено, що сума експорту товарів за 2014 – 2019 рр. зменшилась на 7189,89 млн. дол. США або 13,34% порівняно із базовим роком. Найбільшу питому вагу в товарній структурі експорту займає продукція

рослинного походження, частка яких зросла на 13,16%; жири та олії тваринного та рослинного походження, питома вага яких збільшилася на 17,65%; мінеральні продукти, частка яких зменшилась на 28,9% та недорогочінні метали й вироби з них, питома вага яких скоротилась на 23,61%. Такі зміни обумовлені орієнтацією України на експорт сировини, що має низьку додану вартість, а не на готову продукцію. В свою чергу, загальна сума імпорту товарів за період, що аналізується, збільшилась на 1380,06 млн. дол. США або 2,54%. В товарній структурі імпорту найбільшу питому вагу займає хімічна промисловість, частка якої за аналізований період зросла на 4,07%; машини, обладнання та механізми, питома вага яких збільшилася на 37,09% , а також мінеральні продукти, частка яких зменшилась на 11,83%. Такі зміни обумовлені переважно зростаючою потребою у якісніших іноземних товарах. Аналіз географічної структури експортно-імпортних операцій показав, що головними країнами – партнерами України є Європа, у тому числі ЄС, обсяги експорту до яких збільшились на 18,55%, а обсяги імпорту – на 10,19%. [1,2].

Кореляційно-регресійний аналіз показників міжнародної торгівлі засвідчив, що взаємозв'язок між ВВП, експортом та імпортом є значним, про що свідчать отримані коефіцієнти кореляції із значеннями 0,94% та 0,98% відповідно. Отримані рівняння регресії дозволили виявити, що при зміні ВВП України на 1 млрд. дол., обсяг експорту зміниться на 0,37 млрд. дол., а обсяг імпорту – на 0,53 млрд. дол. Проведений SWOT-аналіз міжнародної торгівлі показав, що основними сильними сторонами є вагомні конкурентні переваги у низці базових галузей виробництва, географічне положення України, велика сировинна база та дешева робоча сила тощо. Слабкими сторонами є відсутність правового забезпечення в державному регулюванні, недопрацьована законодавча база, зависокі митні збори та недостатня державна підтримка вітчизняних виробників. Як було виявлено, можливостями України є використання досвіду іноземних партнерів та підтримка дружніх стосунків із сусідніми державами, а також членство або співпраця з впливовими міжнародними організаціями. Загрозами є різке переважання обсягів імпорту над експортом, коливання цінової кон'юнктури та посилення протекціоністських заходів з боку інших держав.

Основними рекомендаціями щодо нейтралізації виявлених проблем є : створення відповідної нормативно-правової бази, зміцнення дружніх стосунків та поглиблення торговельно-економічної інтеграції з країнами-партнерами, забезпечення державної підтримки вітчизняних виробників, а також диверсифікація та покращення якості виробленої продукції.

Список літератури:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.

Тематика: Педагогічні науки

КОЛАЖ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЛЦЕЇ

Попова Л.О.

Інститут педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури

Проблема вибору ефективного лінгводидактичного інструментарію для формування в здобувачів освіти вмінь вербально й візуально презентувати результати своєї діяльності є предметом багатьох наукових досліджень. Така різноаспектність, на наш погляд, зумовлена тим, що для нинішніх учнів важливим є «підбиття підсумків на кожному етапі та подальше